

# Joventut Atlètica Sabadell

BUTLLETÍ DIGITAL - N<sup>o</sup> - 11



Subcampiones. Campionat d'Espanya Cros Sub20 (Gijón 2017)

- Carme Valero es penja el dorsal 261
- Kathy Switzer i Victor Mora
- Així va ser la primera Marató Catalunya
- Josep Busoms i la seva llum
- XXIX Campionat d'Espanya Master (Salamanca)
- XXII Campionat Màster Madrid 2018
- Atletes de las J.A.S. dins el rànquing del món
- Atletes sabadellencs dins el rànquing del món
- Dossier Campionat d'Espanya cros per equips

**Any 2018**



SABADELL  
és atletisme

FUNDACIÓ DE  
L'ESPORT SABADELLENC  
**Sabadell**  
ciutat esportiva

### El numero de la igualtat de la dona en el mon del esport

El 14 de desembre del 2017, i en el transcurs d'un Acte fet a Madrid, Carme Valero va recollir el Premi als Drets Humans de l'Advocacia Espanyola concedit a Kathrine Switzer, la dona que va desafiar les regles i va córrer la maratón de Boston en 1967.

Simbòlicament, Carme Valero va pujar a l'escenari per recollir el premi en nom de la llegendària atleta amb el mateix número de dorsal que ho va fer Kathrine Switzer fa 50 anys a la Marató de Boston. L'Acte fou en el transcurs de la Conferència Anyal de l'Advocacia (Madrid), Institució que va atorgar el XIX Premi als Drets Humans (2017).



Kathrine Switzer

Kathrine Switzer es va fer famosa per haver corregut i acabat una prova (marató) en la que les dones tenien prohibit participar en aquella època. La imatge del Director de la Cursa intentant fer fora amb espentes a mitja cursa a aquella atleta (amb el dorsal 261) va fer la volta al món. Entre crits i espentes, la trista frase de Jock Semple de fa 50 anys ha passat a la història: " Surt de la meva cursa i torna'm el dorsal".

Per no ser descoberta, Kathrine es va apuntar amb les inicials del seu nom (no es podia saber que era una noia) i es va presentar a la línia de sortida amb pantalons llargs al costat del seu promès, que per cert, no va poder aguantar el seu ritme i va arribar a meta després d'ella. Kathrine volia demostrar al món que les dones també podien córrer (i acabar) una marató. Kathrine va córrer aquella marató amb 20 anys, i si no l'hagués acabat, hagués fet que les dones mai creessin en si mateixes i es seguiria creient amb el tòpic que les dones no podrien córrer una marató, motiu pel qual tal cursa estava prohibit per les dones.



Director de Cursa intentant fer fora a Kathrine Switzer a la Marató de Boston (1967)

Finalment, Switzer va creuar la meta, rodejada d'homes, amb un temps de 4h21'05" i sota un gran empenyament per part de l'organitzador. Bastants anys més tard, Kathrine va manifestar: "Aquest home enfadat va canviar la meua vida i la de milions de dones". A l'omplir la fitxa d'inscripció (K. Switzer), li van atribuir el dorsal 261, un número que ja ha quedat per sempre unit a la lluita de les dones per defensar els seus drets.



El promes de Katherine fent una empenta a Jock Semple, director de la cursa

Fou una gran victòria, però van haver de passar 5 anys (fins a 1972) perquè el món de l'atletisme entengués que no es podia tancar la porta que Switzer havia obert i permetre, definitivament, a les dones córrer maratons. A partir d'aquí, Kathrine va recórrer el món organitzant curses per dones. Un cop assolida la xifra d'1 milió de participants femeni-



nes, es va enviar les dates a la Federació perquè la marató femenina fos inclosa dins el programa olímpic, cosa que no es va produir fins al 1984 (Los Angeles).



Carme Valero amb el dorsal 261 recollint el Premi en nom de Kathrine Switzer (2017)

Amb el pas del temps, Kathrine Switzer (periodista, escriptora i comentarista de televisió), fou una notable atleta. De fet, va arribar a córrer 39 maratons, guanyant inclús la Marató de Nova York en 1974 i la mateixa Marató de Boston a l'any després, quan les dones ja podien córrer, guanyar i gaudir de la cursa, tal com ho és en l'actualitat (però no 50 anys enrere).

Amb motiu de la recent celebració de la 121a edició de la Marató de Boston (la cursa més antiga del món), Kathy Switzer va tornar a ser l'heroïna de la cursa 50 anys després. Aquest cop, Kathy es va col·locar el seu dorsal (també el 261) i va recórrer els carrers de Boston sota els aplaudiments del públic, l'atenció de les càmeres i per damunt de tot, el reconeixement i homenatge per part dels organitzadors de la mítica cursa. Aquest cop, ningú la va perseguir, ni a ella ni a cap de les 13.698 dones (45% del total d'inscrits) en córrer a la multitudinària cursa. Per cert, Kathy va creuar la meta amb un temps de 4h44'31" (és a dir, 24 minuts que fa mig segle) i obtenint el 8è lloc de la seva categoria (W70).

Cinquanta anys després, Kathrine Switzer va repetir la gesta feta quan tenia 20 anys. Ara amb 70, va poder complir el seu somni i tornar a córrer pels mateixos carrers que ho havia fet 50 anys enrere, però, aquest cop, sense que ningú l'empaités, ni escridassés, ni fer fora amb empentes a la força per ser una dona. Fou la pionera de la marató per les dones, i com a tal va escriure les seves memòries. Allà recorda l'escena que va canviar la seva vida i la de l'esport femení: "Un gran home amb unes grans dents es va llençar cap a mi xisclant perquè sortís de la seva cursa i li tornés el dorsal". Afortunadament, aquell dorsal 261 va arribar a la meta, es va fer història i les regles van canviar...



La seqüència sencera de l'incident

50 anys després d'aquella marató de Boston, el Consell General de l'Advocacia, ha volgut convertir els premis als Drets Humans com un acte reivindicatiu als drets de la dona com a esportista. Malauradament, Switzer, la dona premiada, no va poder assistir a l'Acte, però en el seu lloc, i en mig d'una gran alegria de l'atleta americana que ho va agrair en un vídeo, ho va fer Carme Valero, pionera de l'atletisme espanyol en els anys durs del franquisme. Carme ho va fer lluint en el seu pit un dorsal amb el número 261 com a símbol per la lluita i per la igualtat de les dones.

En el transcurs de l'Acte, Valero va recordar els difícils temps d'aquella època, en la que els mateixos directius de la Federació no creien en les dones. Ella va haver de guanyar 2 mundials per deixar de ser invisible. Als 19 anys ja fou tercera en el mundial, i a l'any següent, campiona. A la reunió tècnica prèvia a la cursa, els dirigents no van deixar assistir a les dones. Els directius de la Federació els hi van dir al passadís de l'Hotel que la reunió s'havia fet per als homes, afegint: "Vosotras, las españolas, ya lo sabeis, sois unas culonas y unas pechugonas que no servis para nada". L'endemà, la Carme guanya el seu primer mundial...

**Ricard Rof**

## KATHY SWITZER, JOCK SEMPLE I VICTOR MORA

Coneixedor de l'article que Ricard Rof ha escrit sobre "Carme Valero es penja el dorsal 251" em permeto aportar un parell d'anècdotes sobre Kathy Switzer i la marató de Boston amb Jock Semple de protagonista.

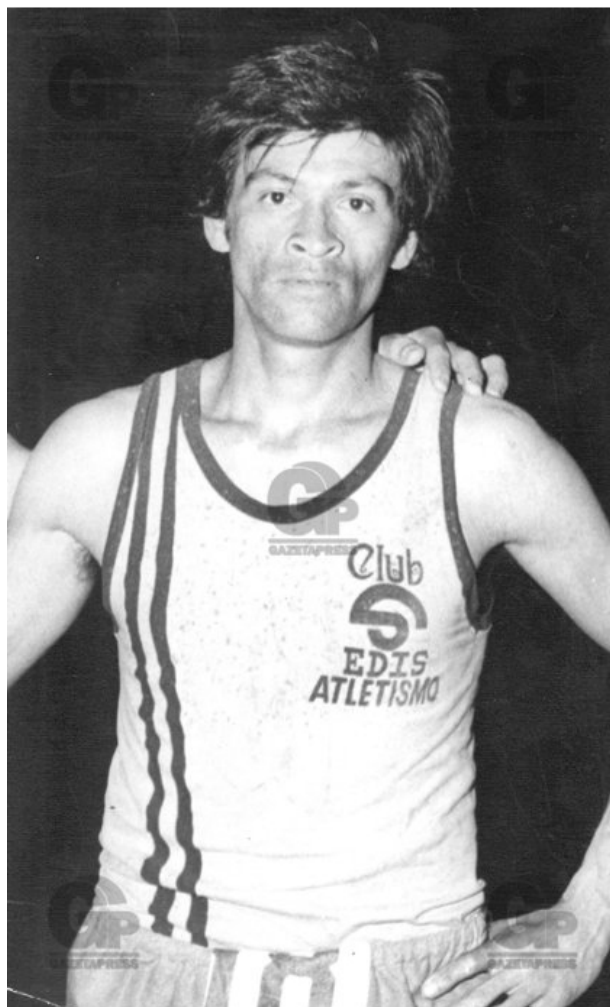


Kathy Switzer i Jock Semple

La primera vegada que vaig corre una marató per sota de les 2h.i 30 min. va ser l'any 1979 a Sandbach, una localitat anglesa situada a uns 250 km. al sud-est de Londres. Vam formar equip, amb el nom del FC Barcelona, per allò de ser el més conegut, amb el Fernando Francisco (At. Santa Coloma) i Domingo Catalán (l'únic que veritablement era del Barça) i vàrem guanyar. Si el premi per mi en la classificació general (el 18è) va ser una ampolla de whisky; el premi global va ser un lot de productes per abans i després de l'afaitat de la marca AVON i el vam rebre de les mans de l'heroïna de marató de Boston(1967), Kathy Switzer. La qual ens va felicitar a tots tres.

Pel que fa a Jock Semple, me'l vaig trobar i crec que va ser ell mateix qui em va lliurar el dorsal per correr a Boston l'any 1981. Pel poc que el vaig tractar, vaig veure que era un home tosc i malcarat, almenys aquell dia. Semple, nascut el 1903 i d'origen escossès se les tenia amb un grup de corredors colombians, sobre uns pagaments en concepte d'ajut de viatges. Qui portava la veu cantant dels atletes era Victor Mora, un excel·lent corredor de llargues distàncies a escala mundial. Mora havia guanyat quatre vegades la San Silvestre de Sao Paulo, tenia la medalla d'or dels 5000 m. dels Jocs Centreamericans i del Carib de 1972 i havia representat al seu país, Colòmbia, en els Jocs Olímpics de Munic (1972) i Montreal (1976). A la mateixa marató de Boston s'havia classificat segon el 1972. Era difícil que s'entenguessin, ja

que Semple parlava o cridava en un anglès- escossés i els colombians ho feien en espanyol. El que sí recordo a Victor Mora, amb el qual no hi vaig parlar ni una paraula, jo només escoltava, sentir-li a dir: " Me cago con su chingada madre".



Victor Mora

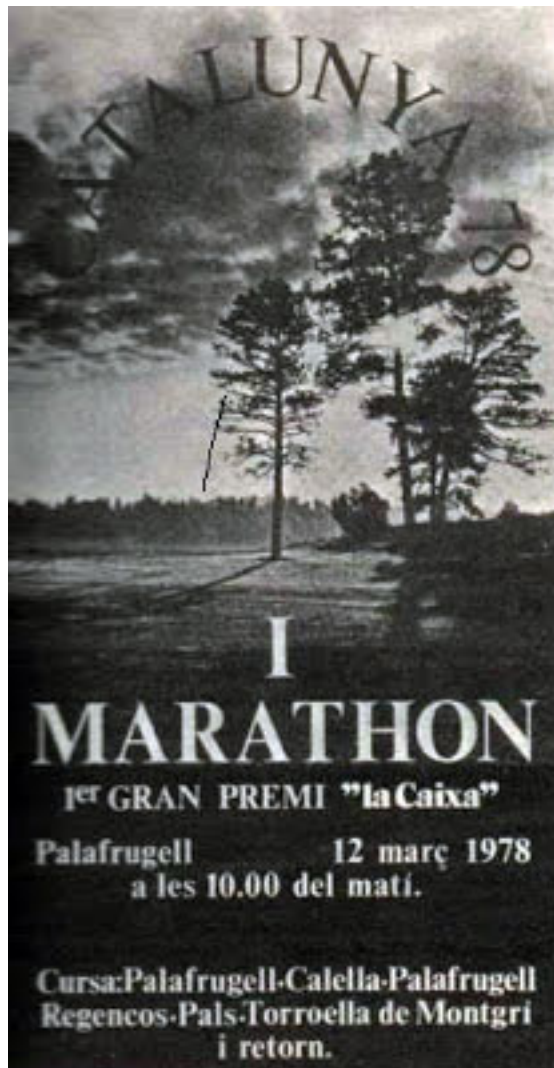
Victor Mora finalitzaria la maratón d'aquell any en el lloc 10é amb 2h.12.min.i 55 seg.



Josep Maria Antentas



## AIXÍ VA SER LA PRIMERA MARATÓ DE CATALUNYA (1978)



Poster commemoratiu.

El 12 de març de 1978, Palafrugell va entrar en la història de la nostra marató. L'última cursa oficial sobre aquesta distància havia tingut lloc l'any 1934, amb la primera edició del Campionat de Catalunya disputat entre Barcelona i Gavà amb tornada a la ciutat comtal. Primer Joan Font de la U.A. Nurmi, sota l'organització de la Penya Aire Lliure, totalitzant uns 40 km. Les terres del Baix Empordà, veurien la segona edició, i amb el pas del temps, el que seria el més important, el naixement de la Marató Catalunya, pionera en l'estat espanyol i una de les primeres a Europa en el format que ara tots coneixem.

El diumenge 11 de març del 2018, és el torn de la Marató de Barcelona, hereva de la de Catalunya.

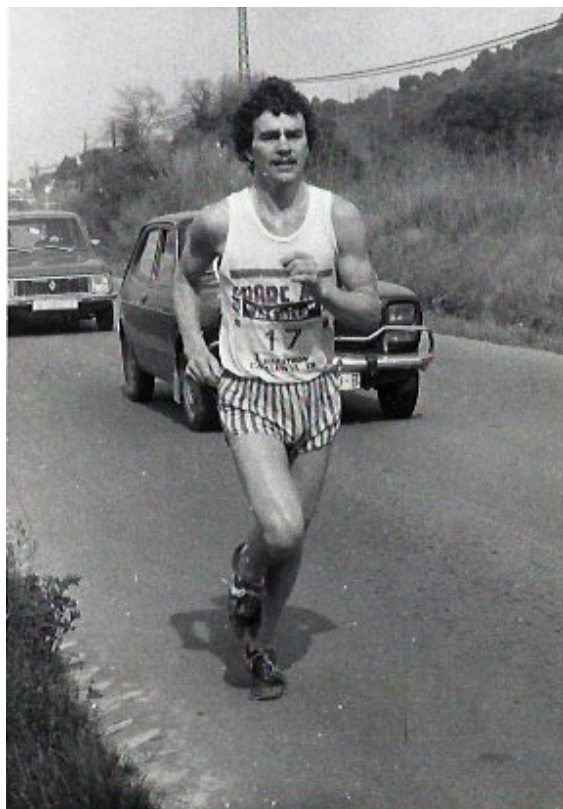
Al migdia d'aquell diumenge d'ara fa 40 anys, tenia al meu costat a Dave Patterson. Els dos havíem corregut la marató. Els dos esperàvem els premis. Ell va ser el vencedor (2.23.15). No era el seu rècord personal (2.18.35), però sí un dels més experimentats en la mítica distància. Darrera seu arribarien 149 corredors més, entre ells, tres dones. Tots eren neòfits en la marató.





Sortida cursa des de les antigues Pistes Municipals de Palafrugell (actual Estadi "Josep Pla Arbonès")

A Patterson li vaig preguntar què li havia semblat tot. Va venir a dir-me que havia estat ben organitzat amb un bon ambient, que no li havia estat fàcil guanyar, i que tot i el bon estat de la carretera, havia patit de valent en els últims 10 km, que li agradaria tornar. Ho va fer l'any següent guanyant amb 2.19'37.



L'americà Dave Patterson, guanyador de la cursa.

David Patterson era un nord-americà de 26 anys del Shore Athletic, Club de New Jersey, el mateix d'en Ramon Oliu, el gran impulsor i guru a casa nostra de la marató, que tenia per objectiu formar part de l'equip nacional USA.

Per nosaltres Catalunya havia recuperat un Campionat oficial, guanyat per José Pro (JAS) i Mati Gómez (JAS) amb la Joventut Atlètica Sabadell com a campió per equips.....,però hi havia alguna cosa més..

#### L'ESCLAT D'UNA IDEA.

La tornada a Catalunya, procedent dels Estats Units, de Ramon Oliu i amb ell, l'objectiu de crear en terres catalanes una marató a l'estil de la de Nova York, va capgirar i fer tremolar tots els estaments oficials i reglaments de l'època. Això de corre homes i dones junts, amb o sense llicència federativa, amb classificacions per edats, fent pagar inscripció, a canvi es rebia una samarreta i alguna cosa més, i altres particularitats d'aquest tipus de curses, trencava tots els esquemes coneguts i per conèixer. La mateixa premsa, trets dels periodistes més joves, estava escandalitzada. Jo mateix, sense ser periodista, em divertia polemitzant amb els especialistes del diari " Marca", de Madrid.



Ramón Oliu, l'anima i impulsor de la "I Marató Catalunya" i participant a la mateixa cursa.

Palafugell va apostar fort per la dèria de l'Oliu i els a llavors joves gironins, Alabau, Massa, Got, o bé el Dr. Pere Pujol li van fer costat. Al mateix temps altres ens afegíem.

Palafugell, Calella, Palafrugell, Regencós, Pals, Torroella de Montgri i retorn va ser el recorregut escollit. L'estadi i a la vegada camp de futbol de Palafrugell va ser la meta final d'aquells 42, 195 km. per unes carreteres que per un diumenge al matí van compartir, carros, tractors, i els cotxes de llavors, els "600 " i els 4 L.



Grup atletes de la JAS als inicis de la cursa : Joan Codina-Llorenç Altarriba-Joan Gil-Josep Conejero-Ricard Rof-Albert Tarruell-i desconegut.

Patterson, el qual me l'havien presentat uns dies abans, va sortir el meu costat. Al cap dels primers 100 m. li vaig dir "els que encapçalen la cursa, poden fer menys de 2.25 h." No el tornaria a veure fins al lliurament de premis. A Torroella punt de la mitja marató, els líders la van cobrir en 1.13h. i el nord-americà va començar a deixar Pro, Francisco, Catalán....els que més li van oposar resistència. De fet el segon a Palafrugell va ser José Pro, proclamant-se campió català amb 2.27.17 i tercer Fernando Francisco (Sta. Coloma Gramenet) amb 2.28.17.



José Pro (foto arxiu), campió de Catalunya de marató individual i per equips amb la JAS.

En la categoria femenina, Matí Gómez inaugurava l'història al ser primera amb 3.55.33; darrere la sabadellenca, arribaria la vigatana Montse Camps (4.00.51) essent el tercer lloc per Ester Inés ( del " Sant Angelo" de Barcelona).



Matí Gómez (foto arxiu) : Marató Madrid 1978 corrent davant Josep Molins.

## TEMPS ERA TEMPS

D'aquesta primera edició hi van haver, noms, coses i fets a ressaltar, com: La inscripció costava 200 pessetes (1 € i pocs cèntims). En el full es demanava a part de les dades purament identificatives coses com; els estudis que tenies, malalties sofertes, data del darrer examen mèdic, quan vas començar a correr, entrenament en els darrers 6 mesos, perquè vols corre la marató, a la vegada que "Jo.....deslligo els elements organitzadors de qualsevol perjudici que m'ocasioni la meva participació en la I Marathon Catalunya 78".

S'informava, així mateix de la temperatura mitjana en els darrers 10 anys, l'humiditat i de la direcció del vent que en el dia de la cursa podia ser N/NE i de 30 km./hora.

Si bé Dave Patterson, pels seus temps en la marató, ràpidament va confirmar el seu rol de favorit, no podem oblidar els millors de casa nostra. En el desaparegut esportiu 4-2-4, Fernando Francisco deia textualment "En Palafrugell no puedo cascarme" argumentant que tenia un calendari molt ple de competicions com era el Campionat d'Espanya (Laredo) a on buscava una marca que li valgués la selecció per el " Cinco Naciones". Tot i això i la seva pesada feina de repartir bombones de gas butà, Francisco fora sots campió de Catalunya a Palafrugell.

Per contra el seu amic i company d'entrenaments, Domingo Catalán manifestava " Saldré a por todo". Les seves raons es basaven en els durs entrenaments fets



amb Francisco i dubtava que l'americà que venia guanyés. Catalán (FCB) fou cinquè a la meta i quart en el campionat català.

Donant un cop d'ull a la classificació hi trobem, entre altres, a l'aragonès, a llavors amb 67 anys, Santiago Martín (3.54.46) i a un dels germans Seva, el Paco, d'Igualada, molt famosos a llavors per la seva similitud que donava per molt en una cursa fora a peu o en bicicleta. El mateix Ramon Oliu amb 54 anys finalitzaria amb 3.23.42 i uns joves Fernández Iruela (21 anys) i Rafa Nogueras (27 anys) passarien desapercebuts. Temporades més tard serien dels millors maratonians catalans.

El president de la Federació Catalana d'Atletisme, Pedro Garriga Nogués va presidir el lliurament de premis. Ho va fer amb Ramon Oliu, president de la Comissió Marathon Catalunya. El banquer i el químic es van entendre. Més tard les coses es complicarien.

A la maratón del 1978, va seguir-ne la del 79 amb el mateix recorregut i a aquesta la de 1980, a Barcelona. Començava una altra època i no de roses, precisament.

Josep Maria Antentas.

## JOSEP BUSOMS I LA SEVA LLUM (Exposició fotografia)

Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859 (del 22 de març al 22 juliol)

Exposició fotogràfica d'una selecció de l'obra artística del fotògraf sabadellenc Josep Busoms i Domènech (1924-2016)



Espai Cultura  
Fundació Sabadell 1859  
C/d'en Font, 25  
fundaciosabadell.cat

# JOSEP BUSOMS

*i la seva llum*

19 D'ABRIL, A LES 19 H

Presentació del llibre catàleg de l'exposició

22 D'ABRIL, A LES 11.30 H

Visita guiada a càrrec de Joan Rosell, co-comissari

[ Entrada lliure ]

Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859 Arxiu Històric de Sabadell CÀMERA CLUB SABADELL

L'exposició ***Josep Busoms i la seva llum***, presenta una selecció de 86 fotografies artístiques realitzades pel fotògraf durant els anys 60, on es pot apreciar i gaudir de la seva habilitat per captar (atrapar) i tractar la llum, i de contemplar amb quina naturalitat copsa i expressa la bellesa del que fotografa.

Josep Busoms i Domènech va ser viatjant, excursionista, viatger, atleta, fotògraf, i en totes les facetes va excel·lir. Mai va ser fotògraf professional però el seu arxiu conté més de 40.000 negatius, de diferents gèneres, viatges, reportatges, etc. a més de la producció pròpiament artística.

Jaume Busoms i Julià i la Fundació Antiga Caixa Sabadell 1859, amb la col·laboració de Càmera Club Sabadell i l'Arxiu Històric de la ciutat, organitza aquesta exposició on s'hi poden veure reproduccions a gran format de les seves obres originals en paper fotogràfic.

El seu important arxiu fotogràfic, testimoni de la seva època, serà donat per la família a l'Arxiu Històric de Sabadell on serà preservat, formarà part del nostre patrimoni cultural i podrà ser consultat i revisat pels estudiosos.

Paral·lelament a aquesta exposició i com a punt culminant a aquesta iniciativa, el passat 19 d'abril va tenir lloc la presentació del llibre: "Josep Busoms i la seva llum", catàleg de fotografies on es ressalta la figura de l'autor.



Del seu perfil biogràfic, cal recordar el seu pas per la JAS :

-Una primera etapa com atleta sènior entre els anys 1948 i 1958. Va batre els rècords de Sabadell absoluts del llançament de martell, pentatló i decatló. La seva marca de martell (28,51m en 1951), encara li suposa ser dels 30 millors llançadors sabadellencs en figurar dins del respectiu rànquing de Sabadell de tots els temps. En 1952, la JAS aconsegueix aleshores el seu millor èxit (campiona de Catalunya per clubs de 3a categoria) i en Busoms fou el membre de l'equip en assolir més punts.

-En 1950 i a manca d'unes pistes d'atletisme a la ciutat de Sabadell, es va començar a treballar en la construcció d'un nou camp d'entrenament en els terrenys situats entre el carrer Viladomat i la carretera de Barcelona (conegut com el camp de la JAS). Aleshores, la Joventut Atlètica Sabadell era una autèntica família, i els atletes com en Josep Busoms, es van implicar en la construcció col·laborant com a manobres.

-En 1958 va formar part de la comissió encarregada de fer les gestions per aconseguir unes noves pistes d'atletisme a Sant Oleguer. Paral·lelament, fou vicepresident de la JAS sota la presidència de Joan Colomer durant la construcció de les pistes. Finalment, es van inaugurar el 8 de juliol de 1961. En una visita d'obres prèvia a la inauguració, amb l'assistència de les autoritats locals i del delegat nacional de Educación Física y Deportes (José Antonio Elola-Olaso), acompanyat del delegat regional Joan Antoni Samaranch (any més tard, President Comitè Olímpic Internacional), van afirmar que eren les millors pistes d'atletisme de tot l'Estat. En Busoms els va retratar i li va enviar unes còpies de les fotografies al senyor Samaranch per correu postal. Al cap de poc temps, aquest li va contestar agraint-li afectuosament el detall i compartint amb ell que aquell va ser un dia molt feliç per a tothom.



-Sempre implicat en l'esport sabadellenc, va col·laborar en la publicació del llibre "Història de l'atletisme a Sabadell: 1914-1991", que va veure la llum el 1992 dins el marc de l'Olimpíada Cultural. Així mateix, també va ser una peça clau amb el muntatge i tria de fotos per l'exposició commemorativa al 75è aniversari de la fundació de la JAS (1996). La seva dedicació tindrà un important reconeixement amb el Premi Panathlon (2000), un guardó concedit pel Panathlon Club Sabadell.

-Com atleta, va gaudir d'una segona etapa, ja com atleta de categoria veterà i, a partir dels 64 anys va tornar a competir. La seva fortalesa i valentia, li va permetre establir tots els rècords d'Espanya de salt de perxa de la seva edat (M65, M70, M75, M80 i M85). Ningú abans a la seva edat, havia saltat perxa, i, per tant, en Busoms va anar establint un nou record estatal cada cop que canviava de categoria. En la categoria de majors de 85 anys, també fou recordman nacional en les proves del llançament de pes i disc.

-Va participar en dos grans esdeveniments esportius: els Campionats del Món (2005) i els Campionats d'Europa indoor (2013), celebrats ambdós a Sant Sebastià. En el primer fou 4t en disc (M80), gesta totalment enfosquida per la premsa local al no valorar incomprensiblement la seva actuació (en Josep sempre li va saber greu aquest oblit i sovint ho recordava), però en el darrer fou campió en disc i sots campió en pes, martell i martell pesat (M85) i que afortunadament aquest cop sí que va tenir el ressò merescut, doncs no sempre l'atletisme veterà té un just reconeixement.





Campionat d'Europa (Sant Sebastià 2013)

-L'1 de març de 2015 va disputar la seva última competició. Fou a Sabadell i va llençar el disc (1 kg) fins a 14,17 mts, a menys d'un metre del rècord d'Espanya de la seva categoria (M90) en poder del seu admirat amic Valentí Huch.

-En novembre d'aquest mateix any (2015) i en motiu de la Trobada anual de exatletes, exentrenadors i exdirectius de la JAS (Hotel Urpí) i en la qual hi va assistir, va lliurar a Josep Molins (President JAS) una clau que havia guardat fidelment a casa seva durant més de 50 anys. Es tracta de la clau de l'antiga oficina de l'entitat quan llavors tenia la seu social a la Fonda de Cal Sachs (actual Hotel Urpí). No es tracta d'una clau qualsevol, ja que el clauer delata els orígens: Joventut Atlètica Pensament (nom de l'entitat al refundar-se de nou en 1946). Fou el seu últim servei cap al club.

Una frase significativa apareix a la plana 54 al catàleg de fotografies publicat, algunes d'elles, premiades en concursos nacionals: "Existen trabajos fotográficos que con su simple contemplación lo tienen todo dicho" (José de la Higuera).

**Ricard Rof**



## XXIX CAMPIONAT ESPANYA MÀSTER (Salamanca)

### L'equip de relleus de la JAS campió M55 (4x200)

La monumental ciutat castellana de Salamanca va acollir la XXIX edició dels Campionats d'Espanya màster de pista coberta. Cal tenir en compte que les primeres 28 edicions, ho va fer sota la denominació de "veterans" per definir als atletes d'aquesta categoria. Des de la temporada 2017-18, i unificant la denominació mundialment, la RFEA també va aprovar el canvi de nom per "màster" per a tots els atletes majors de 35 anys.

A Salamanca hi van prendre part més de 1.000 atletes, la segona millor participació en un campionat estatal d'aquesta categoria, sens dubte, motivats pels imminents esdeveniments internacionals a celebrar aquest any en territori espanyol: l'europèu de pista coberta (Madrid), l'europèu de ruta (Alacant) i el mundial a l'aire lliure (Màlaga).

La competició es va desenvolupar en la nova pista "Carlos Gil Pérez", pavelló inaugurat a l'any passat. Com a particularitat la pista té 7 carrers d'anella, única pista d'Europa d'aquestes característiques, fet que possibilita que per les curses de 200 i 400, siguin 7 (en lloc de 6) els atletes en disputar la final.



Entre el miler de participants (1.090 exactament), 7 de la JAS. Tots ells arribats amb diferents mitjans de transport (avió, tren o cotxe). Haguessin pogut ser més, però lesions aparegudes en els darrers dies, va causar alguna baixa en l'expedició local, fet que va truncar les expectatives de poder presentar 2 o 3 equips de relleus.



Finalment, sí que es va poder completar un competitiu equip de M55, gràcies a les aportacions de Ricard Rof, Marià Padrosa, Jordi Villalba i Iñaki Garay, campions de la cursa amb un nou rècord dels campionats (1'57"01). Diversos factors (difícil d'explicar en 4 línies) va fer que no es pogués millorar el rècord de Catalunya que tenen els mateixos protagonistes amb un parell de segons menys aconseguit fa 15 dies en el Campionat de Catalunya.

Individualment, els atletes que varen tenir una més lluïda actuació, foren la marxadora Maria Teresa Estaun (W50) i el velocista Ricard Rof (M55), únics atletes en assolir una medalla. Estaun fou subcampiona en els 3.000 metres marxa (19'44"86) i assolint la seva primera medalla estatal, mentre que Rof fou tercer en els 200 metres llisos (26"50), marca i posició, que gairebé li garanteix tenir un lloc a l'equip nacional de relleus de cara al proper europeu. El mateix Rof, també fou 4rt en els 60 metres tanques (11"30) i 6è en els 60 metres llisos (8"31).



Ricard Rof (200 m.II.)





Maria Teresa Estaun (3.000 m.m.)

Josep Permanyer (M70) fou 4rt en els 400 (1'17"15) i 6è en els 200 (33"49), mentre que Josep M<sup>a</sup> Madi (M50) fou 10è en 400 (1'01"48) i Jordi Villalba (M55) 12è en 800 (2'36"80), curses en final directe (sense semifinal prèvia). De mala sort cal qualificar l'actuació de Pere Pasamonte (M40) i Patricia Espada (W35), ja que respectives lesions els va impedir disputar les seves respectives finals malgrat haver-s'hi classificat. Pasamonte assoleix el 3r millor registre de tots els participants en les semifinals de 60 (7"56) i el 6è en el 200 (24"17), mentre que Espada assoleix el 7è en el 200 (28"70).

Com a curiositat, entre els participants va fer el seu debut com atleta màster la val·lisoletana Mayte Martínez (W40), bronze absolut en el mundial de Osaka (2007) en la prova dels 800. A Salamanca va guanyar en la prova que li va donar prestigi com atleta (2'24"62), però només fou 3a en el 400 (1'01"52).

Evidentment, no era la Mayte que tant ens va meravellar en la seva època gloriosa, però la voluntat en tornar al món dels veterans és veure-la a córrer a Madrid. I també a una bona colla d'atletes de la JAS....

Ricard Rof



Foto : Equip relleus JAS. Campió 4x200 M55 (Rof-Padrosa-Villalba-Garay)

## XII CAMPIONAT D'EUROPA MASTER EN PISTA COBERTA (Madrid)

**Josep Surroca, Josep Gabarró i Josep Permanyer, finalistes.**

Madrid ha estat l'escenari del 12è Campionat d'Europa Màster en pista coberta. L'esdeveniment s'ha desenvolupat en el transcurs de 6 intenses jornades (del 19 al 24 de març). Per tercer cop de les 12 edicions disputades, Espanya acull aquest europeu, doncs San Sebastián ja fou la seu en les edicions dels anys 2003 i 2013.

Tal com anava el ritme d'inscripcions, de bon començament ja es va preveure un rècord de participació. I així va ser: 3.842 atletes inscrits. Nou rècord de participants, superant l'edició feta a Gent (Bèlgica) l'any 2011 (3.406). Cal ressaltar que d'aquests quasi quatre mil inscrits, més de mil cinc-cents són atletes espanyols. I entre tots els participants, n'hi va haver un força mediàtic en aparèixer en cadenes de televisió estatals: l'italià Guisepe Ottaviani, atleta de més edat del campionat amb 102 anys.

La principal novetat d'aquesta edició, envers les anteriors, és que era possible la retransmissió del Campionat via mòbil o tauleta descarregant gratuïtament l'aplicació Pixellot. Molts atletes es van beneficiar d'aquesta innovació i respectius familiars o amics van poder seguir l'evolució de la seva cursa o concurs còmodament des de qualsevol lloc. Inclús, som coneixedors que en certes Pistes (com a Sabadell), es va interrompre l'entrenament per seguir en viu tot el grup l'actuació d'algun company de la colla. En definitiva, una gran innovació tecnològica a l'abast per poder gaudir de l'atletisme veterà.

La competició es va desenvolupar en diversos escenaris: les proves de pista al Poliesportiu Gallur, el cros al Parc de la Cuña Verde de Latina, la marxa en ruta enfront del llac del Parc de la Casa de Campo i els llançaments exteriors al Poliesportiu Moratalaz.



Cros al Parc de Cuña Verde (skyline de Madrid al fons)



La impressió general recollida entre diversos participants, és que fou un campionat ben organitzat. Servei de càtering per menjar a la mateixa instal·lació (Gallur) i un parc enfront per escalfar (Cuña Verde). Es va comptar amb un servei de transport gratuït per una setmana, detall important, doncs a l'europèu d'Aarhus no es va gaudir d'aquesta cortesia per part de l'organitzador. El mateix metro era un bon sistema de transport per accedir a Gallur (línia 6: estació Laguna) amb molta freqüència de combois i operatiu fins a la una i mitja de la nit.

L'actuació dels atletes espanyols es va fer notar, tant en qualitat com en quantitat. Hi havia proves que eren més els representants estatals que el conjunt de la resta de nacionalitats. Principalment, això es va notar en les curses de fons (800, 1500, 3000 i cros). A vegades, semblava la disputa d'un Campionat d'Espanya "open". Però també hi va haver qualitat: a la final de M40 dels 800, els 8 atletes en accedir-hi eren espanyols. Fet inèdit: els 8 finalistes d'un mateix país. No fou gens fàcil: tots 8 van haver de superar les dues respectives rondes classificatòries (eliminatòries i semifinals).



Poliesportiu de Gallur

En conjunt, fou un esdeveniment de gran qualitat, en el qual es van batre un bon grapat de rècords del Campionat, així com 14 rècords del món i 7 europeus. Potser, els registres aconseguits per la britànica Angela Copson (W70), són els de més valor. Les seves marques de 800 (3'00"67) i 3000 (12'49"26), representen un nou rècord del món, registres de gran valor per una dona de 70 anys. També es de destacar el rècord del món assolit per l'atleta alacantí (Onil), José Antonio Ureña (M50). Pare i entrenador del plusmarquista estatal en heptatló (Jorge Ureña), va assolir un nou rècord mundial en la pentatló (4.415p).



El Campionat es va desenvolupar en 6 intenses jornades. Tot i començar la primera prova de cada dia a les 8 i mitja del matí, en algunes jornades l'última prova es disputava als voltants de mitjanit (com per exemple els 1000 del pentatló). El mateix Ureña va concloure l'última prova de la combinada passades les 12 de la nit. Cal un replanteig, perquè tals jornades maratonianes suposa un desgast, i no tan sols pels atletes participants, sinó també pel mateix personal implicat en l'organització. Evidentment, l'alta participació ascendent, obliga a fer canvis incrementant un dia més de competició i repartir les proves per acabar com a molt tard a última hora de la tarda. El públic també ho agrairia. De les 4 jornades l'any 2003 (San Sebastián), s'ha passat a 6, quan el convenient seria que fossin 7.



Per segon cop, Espanya va encapçalar el medaller. L'any 2013 (San Sebastián) ja fou històric al ser la primera potència europea en nombre de medalles (247). Madrid'2018 ha estat apoteòsic: 301.



A continuació: Gran Bretanya (188), Alemanya (179), Itàlia (101) i França (91), fins a 34 països en assolir alguna medalla.

Quant a l'actuació local, destacar la posició de finalistes de 3 atletes de la JAS: Josep Surroca (M45) 6è en els 800, Josep Gabarró (M35) 6è en martell i també 6è en martell pesat i Josep Permanyer (M70) 6è en els 400 i 7è en el relleu 4x200 amb la selecció espanyola M65.



Teresa Estaun

Altres atletes de la JAS en prendre part al Campionat, són els següents: el mateix Surroca 13è en 1500, el mateix Permanyer 21è en 200, Raul Julian (M35) 10è en llargada i 31è en 60, Teresa Estaun (W50) 11è en 3000 marxa, Montse Paños (W50) 11è en pes i disc i 13è en martell pesat, Sara Beltran (W35) 13è en 3000, Francesc Castander (M45) 29è en 400 i 37è en 800, Anton Redondo (M35) 30è en 60, Josep M<sup>a</sup> Madi (M50) 43è en 200 i Ricard Rof (M55) 39è en 60 i sense poder acabar la cursa del 200 per lesió, fet que li va impedir prendre part al relleu tot i la seva selecció.

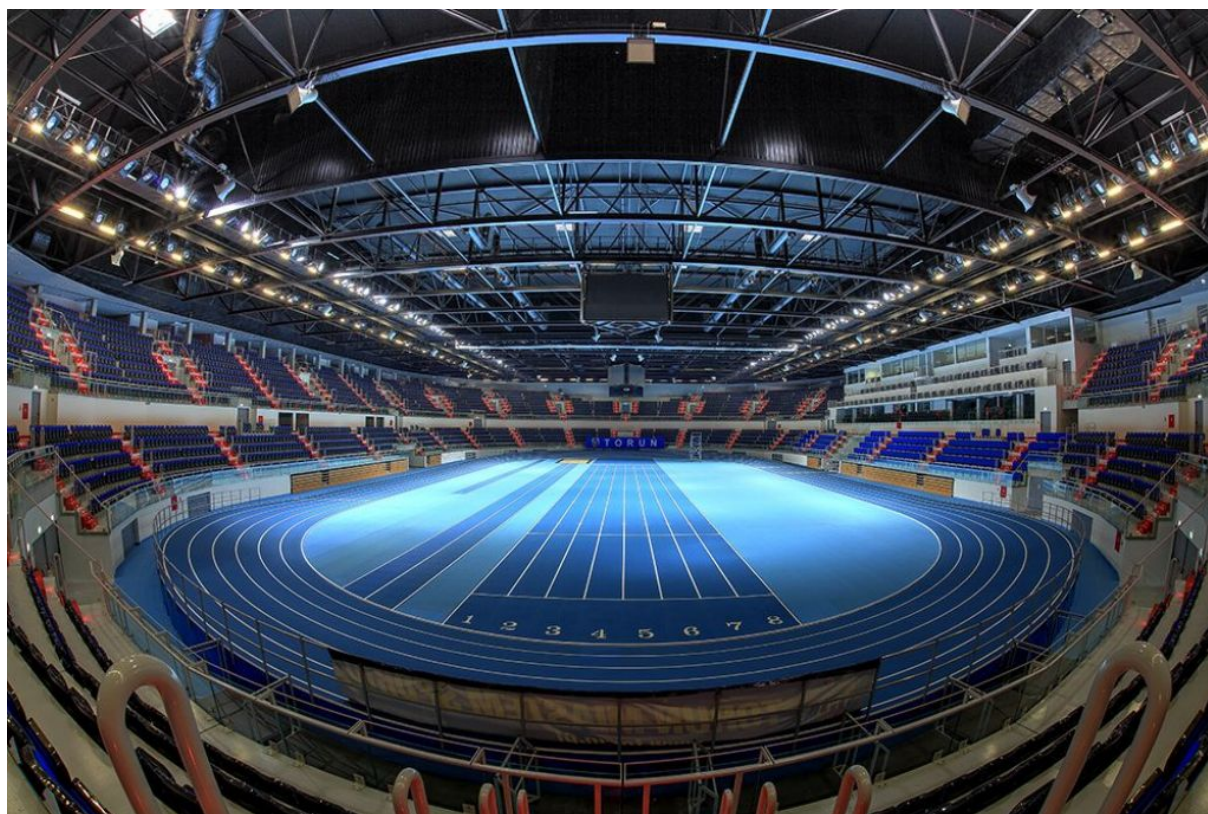


Josep Surroca



Torun (Polònia) seu del proper Campionat del Món de pista coberta (2019) i Malmö (Suècia) seu del proper Campionat d'Europa de pista coberta (2020) són les següents fites internacionals "indoor" pels atletes catalans. Allà hi serem...

Ricard Rof.



Arena Torun (Polònia)



## ATLETES JAS DINS EL RANKING DEL MÓN I EUROPA

Posició atletes de la JAS dins els respectius rànquings mundials i europeus del any (100 primers)

Any	Nom	Prova	Marca	Món	Europa	
1973	Carme Valero	1.500	4'18"25	42	36	
1974	Carme Valero	1.500	4'11"61	17	14	
1974	Carme Valero	3.000	9'19"2	33	30	
1975	Carme Valero	1.500	4'16"6	62	40	
1976	Carme Valero	800	2'04"12	80	67	
1976	Carme Valero	1.500	4'08"34	26	23	
1976	Carme Valero	3.000	9'17"6	39	35	
1977	Carme Valero	1.500	4'17"15 i	83	73	
1977	Carme Valero	3.000	9'10"9	30	28	
1977	Montse Pujol	400 t	1'00"08	61	46	
1978	Montse Pujol	400	53"59	115	80	
1978	Montse Pujol	400 t	57"94	31	28	
1987	Ana Isabel Alonso*	5.000	15'55"53	38	62	
1987	Ana Isabel Alonso*	10.000	32'45"48	32	49	
1988	Ana Isabel Alonso*	10.000	32'28"7	32	50	
1995	Silvia Delgado	perxa	3,40 i	90	66	
1996	Rosa M <sup>ª</sup> Morató	2.000 obs	7'09"2	?	?	Obs. 1
1996	Silvia Delgado	perxa	3,61 i	92	62	
1998	Rosa M <sup>ª</sup> Morató	3.000 obs	10'57"6	?	?	Obs. 2
1998	Maria Ibars	20 km	1h38'02"	49	37	
2001	Beatriz Pascual*	10 km	45'54"	72	47	
2002	Miguel Quesada	800	1'46"45	64	25	



2002	Beatriz Pascual*	10 km	46'06"	79	57
2002	Beatriz Pascual*	20 km	1h32'38"	39	36
2003	Beatriz Pascual*	10 km	46'10"	89	62
2003	Beatriz Pascual*	20 km	1h31'31"	46	34
2004	Beatriz Pascual*	10 km	44'56"	48	41
2004	Beatriz Pascual*	20 km	1h30'22"	34	28
2008	Miguel Quesada	800	1'45"58	40	8
2009	Miguel Quesada	800	1'46"16	52	14
2011	Miguel Quesada	800	1'46"21	85	21
2013	Sergio Ruiz	200	20"51	68	20

\*Atletes NO sabadellencs ni formats al club

Obs 1 = Es desconeix posició rànkning, però amb tota probabilitat està dins les 100 millors atletes.

Degut al ser una prova de nova implantació, només hi ha marques de països de Europa Oriental.

Per tal motiu, al respectiu rànkning publicat per la ATFS, només hi apareix 11 atletes (sub 6'40").

Obs 2 = Es desconeix posició rànkning, però amb tota probabilitat està dins les 100 millors atletes.

Degut al ser una prova de nova implantació, només hi ha marques de països de Europa Oriental.

Per tal motiu, al respectiu rànkning publicat per la ATFS, només hi apareix 13 atletes (sub 10'40").

A.T.F.S. = Assotiation of Track and Field Statiscians

## ATLETES SABADELLENCS DINS EL RANKING DEL MÓN I EUROPA

Posició atletes sabadellencs dins els respectius rànquings mundials i europeus del any (100 primers)

Any	Nom	Prova	Marca	Món	Europa
1957	<i>Josep Molins</i>	5.000	14'27"6	96	91
1958	<i>Josep Molins</i>	10.000	30'33"4	97	86
1959	<i>Josep Molins</i>	5.000	14'21"4	76	69
1960	<i>Josep Molins</i>	5.000	14'16"8	83	68
1960	<i>Josep Molins</i>	10.000	29'59"6	53	45
1973	<b>Carme_Valero</b>	1.500	4'18"25	42	36
1974	<b>Carme_Valero</b>	1.500	4'11"61	17	14
1974	<b>Carme Valero</b>	3.000	9'19"2	33	30
1975	<b>Carme Valero</b>	1.500	4'16"6	62	40
1976	<b>Carme Valero</b>	800	2'04"12	80	67
1976	<b>Carme Valero</b>	1.500	4'08"34	26	23
1976	<b>Carme Valero</b>	3.000	9'17"6	39	35
1977	<b>Carme Valero</b>	1.500	4'17"15 i	83	73
1977	<b>Carme Valero</b>	3.000	9'10"9	30	28
1977	<b>Montse Pujol</b>	400 t	1'00"08	61	46
1978	<b>Montse Pujol</b>	400	53"59	115	80
1978	<i>Carme Valero</i>	1.500	4'16"1	99	85
1978	<i>Carme Valero</i>	3.000	9'00"9	20	19
1978	<b>Montse Pujol</b>	400 t	57"94	31	28
1980	<i>Montse Pujol</i>	400 t	57"34	24	21
1981	<i>Montse Pujol</i>	400 t	57"36	28	22
1982	<i>Montse Pujol</i>	400 t	57"29	36	28

1986	<i>Montse Pujol</i>	400 t	57"41	81	55
1986	<i>Antonio González</i>	50 km	3h59'34"	40	35
1987	<i>Montse Pujol</i>	400 t	57"57	84	51
1987	<i>Antonio González</i>	50 km	3h57'36"	42	33
1988	<i>Montse Pujol</i>	800	2'01"47	98	79
1988	<i>Antonio González</i>	50 km	4h02'21"	69	58
1989	<i>Montse Pujol</i>	800	2'00"56	37	30
1989	<i>Montse Pujol</i>	1000	2'34"96	5	4
1989	<i>Montse Pujol</i>	1500	4'11"13	63	48
1989	<i>Antonio González</i>	50 km	4h07'51"	96	79
1990	<i>Montse Pujol</i>	1500	4'07"7	28	23
1990	<i>Montse Pujol</i>	milla	4'25"17	8	6
1995	<b>Silvia Delgado</b>	perxa	3,40 i	90	66
1996	<b>Silvia Delgado</b>	perxa	3,61 i	92	62
1998	<b>Maria Ibars</b>	20 km	1h38'02"	49	37
2002	<b>Miguel Quesada</b>	800	1'46"45	64	25
2004	<i>Miguel Quesada</i>	800	1'45"61	45	17
2005	<i>Miguel Quesada</i>	800	1'45"79	48	15
2006	<i>Miguel Quesada</i>	800	1'45"68	42	15
2008	<b>Miguel Quesada</b>	800	1'45"58	40	8
2009	<b>Miguel Quesada</b>	800	1'46"16	52	14
2010	<i>Anna Maria Pinero</i>	perxa	4,31	73	46
2011	<b>Miguel Quesada</b>	800	1'46"21	85	21
2011	<i>Anna Maria Pinero</i>	perxa	4,41	47	33
2012	<i>Anna Maria Pinero</i>	perxa	4,35	83	50
2013	<b>Sergio Ruiz</b>	200	20"51	68	20

\* Observacions :

**En negreta = Atletes amb llicència per la JAS al respectiu rànquing anyal**

*En cursiva = Atletes amb llicència per altre club al respectiu rànquing anyal*

\*Font : Ranquing A.T.F.S.

(Association of Track and Field Statiscians)

\*Recopilat per :

José Maria Garcia (relació atletes espanyols)

Ricard Rof (relació atletes sabadellencs)



## CAMPIONAT ESPANYA CROS PER CLUBS

### Evolució Històrica :

- Anys i seus des de la 1a edició (Madrid, 1966)
- Nombre de categories en disputar títol a cada edició
- Nombre equips de la JAS presents a cada edició
- Posició assolida pels equips de la JAS en totes les edicions

ANY	LLOC	Nº CATEGORIES	Nº EQUIPS
1966	Madrid	2	2
1967	Madrid	2	2
1968	Madrid	2	1
1969	Madrid	3	1
1970	Madrid	3	1
1971	Madrid	3	1
1972	Madrid	3	1
1973	Madrid	4	1
1974	Madrid	4	1
1975	Madrid	4	cap
1976	Madrid	4	1
1977	Madrid	4	1
1978	Madrid	5	1
1979	Madrid	5	1
1980	Madrid	5	cap
1981	Manresa	5	2
1982	Fuenlabrada	5	cap
1983	Fuenlabrada	5	3
1984	Santa Coloma Gramanet	6	3
1985	Toledo	6	1
1986	Fuenlabrada	6	cap
1987	Sabadell	6	2
1988	Guarromán	6	3
1989	Segovia	6	2
1990	Logroño	6	2
1991	Ciudad Real	6	2
1992	Guarromán	6	3
1993	Vigo	6	1
1994	Vitoria	6	3
1995	Ciudad Real	6	3
1996	Palencia	8	4
1997	El Montanyà	8	2
1998	Toro	8	6
1999	Torremolinos	8	3
2000	Tarancón	8	7
2001	Salamanca	8	6
2002	Jaén	8	4
2003	Ortuella	8	2
2004	Cáceres	10	2
2005	Tarancón	10	3
2006	Valladolid	12	2
2007	Jerez	12	4
2008	Madrid	12	4

2009	Cáceres	12	3
2010	Haro	12	7
2011	Punta Umbria	12	9
2012	Oropesa	12	7
2013	Oropesa	12	7
2014	Oropesa	12	5
2015	Cáceres	12	5
2016	Madrid	12	7
2017	Oropesa	12	7
2018	Gijón	12	6

	Senior	Senior	Senior	Senior	Promesa	Promesa	Junior	Junior	Juvenil	Juvenil	Cadet	Cadet
	Llarg	Curt	Llarg	Curt	S23	S23	S20	S20	S18	S18	S16	S16
	M	M	F	F	M	F	M	F	M	F	M	F
1966	5	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
1967	3	-	-	-	-	-	-	-	36	-	-	-
1968	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1969	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1970	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1971	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1972	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1973	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1974	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1975	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1976	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1977	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1978	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1979	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1981	-	-	18	-	-	-	-	-	28	-	-	-
1982	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1983	-	-	2	-	-	-	15	-	37	-	-	-
1984	-	-	15	-	-	-	-	10	-	31	-	-
1985	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1986	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1987	-	-	1	-	16	-	-	-	-	-	-	-
1988	s/p	-	1	-	13	-	-	-	-	-	-	-
1989	-	-	-	-	6	-	27	-	-	-	-	-
1990	-	-	-	-	-	-	11	13	-	-	-	-
1991	-	-	-	-	-	-	19	12	-	-	-	-
1992	-	-	-	-	10	-	12	11	-	-	-	-
1993	-	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-
1994	-	-	-	-	3	-	32	7	-	-	-	-
1995	-	-	-	-	7	-	9	6	-	-	-	-
1996	-	-	-	-	-	13	23	-	2	5	-	-
1997	-	-	-	-	-	-	13	3	-	-	-	-
1998	-	-	-	-	12	12	18	11	23	11	-	-
1999	-	-	-	-	3	-	-	6	17	-	-	-
2000	-	-	7	-	6	s/p	28	7	16	13	-	-

2001		-	18	-	11	7	17	10	26		-	-
2002	35	-	16	-					30	15	-	-
2003	38	-		-					34		-	-
2004		25					33				-	-
2005	s/p	18					30				-	-
2006		27			s/p							
2007		15	s/p		s/p	s/p						
2008		10	s/p		s/p	s/p						
2009				s/p			20					29
2010		27		13	14	s/p	s/p			s/p	21	
2011	34	18	ren.	21	8		25		10	17	2	26
2012	40	7		ren.	6				3	35	2	25
2013	34	14						s/p	5	8	18	13
2014	13	19					9		2	13		
2015	32	28					3		27	18		
2016	27	21					10	14		6	9	42
2017	25	16					18	s/p	6		21	2
2018		15					25	2	29		18	9



Mati Gómez-Milagros Blanco-Angels Guitart-Carme Valero-Glòria Pujol-Olga Seguí

(Pistes Municipals d'Atletisme)

1r trionf estatal per equips de l'entitat – 11 gener de 1976 – Foto arxiu J.A.S.

Coordinador Ricard Rof

Consell de redacció Ricard Rof - Francesc Carrión

Fotos cedides per l'arxiu J.A.S.- J.Busoms – F.Carrión – R.Rof – L.Casajoana

El butlletí està obert a la vostra col.laboració. Envieu-nos els vostres textos o fotografies per ser publicades.

La JAS també està present a la Viquipèdia / Wikipedia



Amb la col.laboració de:



Ajuntament  
de Sabadell

